

01 – Keramiikka-alan koulutustarpeiden arviointi

Kansainvälinen raportti



© Valokuva: Caltagirone kunta (Buongiorno Ceramica -arkisto)

Asiakirjan tiedot

Asiakirjan otsikko	O1 – Keramiikka-alan koulutustarpeiden arviointi – kansainvälinen raportti
Asiakirjan tiedot	Kunkin kansallisen tiimin raportista sisällytettiin hankeraporttiin kyseisessä maassa tehdyn kyselyn tulokset. Tavoitteena oli keramiikka-alan koulutustarpeiden arviointi.
Hankkeen nimi	Cerasmus+
Hankkeen numero	2017-1-IT01-KA202-006158
Asiakirjan vastaanottajat	Hankkeen sidosryhmät
Luottamuksellisuus	Hankkeen sidosryhmät
Toimituspäivämäärä	5.7.2018
Version tila	Lopullinen
Tekijät	Amparo Vidal Gramage – EASCM
Tarkistajat	Maria Jose Sanz, Pascual Timor – EASCM
Avustavat kirjoittajat	Chiara Marchetta – TUCEP

Vastuuvapauslauseke

Hankkeen rahoitukseen on saatu tukea Euroopan komissiolta. Tämä asiakirja kuvastaa vain tekijänsä mielipiteitä, eikä komission voi katsoa olevan vastuussa mistään asiakirjan sisällön mahdollisesta käyttötavasta.



Sisällys

1. Johdanto	4
1.1. Hanke.....	4
1.2. Kumppanuudet	5
1.3. Keramiikka-ala Euroopassa	6
1.4. CERASMUS+-tarvearvio	7
2. Yleistiedot	9
3. Keskeiset tulokset	12
4. Keskeiset koulutustarpeet	18
4.1 Keskeiset koulutustarpeet toimialoittain	19
4.2 Keskeiset koulutustarpeet maittain.....	19
5. Johtopäätökset	21

1. Johdanto

1.1 Hanke

Cerasmus+-hankkeeseen on saatu rahoitusta Erasmus+-ohjelmasta, ja hanke pyrkii **suojelemaan EU:n kulttuuriperintöä ja uudistamaan keramiikka-alaa** kolmen päätavoitteen kautta. Nämä tavoitteet ovat

keramiikka-alan eurooppalaisen sidosryhmäverkoston perustaminen

keramiikkaperinteen ja innovatiivisten suunnittelu- ja tuotantotapojen yhdistäminen

keramiikka-alan ammatillisen koulutuksen uudistaminen ja innovointi työelämälähtöisen oppimisen mallien avulla.

Cerasmus+-hankkeen ensimmäinen vaihe on **kenttäanalyysi**. Siinä selvitetään osaamistarpeita, joiden avulla pyritään varmistamaan alan kehittyminen verkostoitumisen, aineettoman perinnön suojelun ja innovoinnin avulla.

Toinen vaihe on **virtuaalisen verkkoympäristön suunnittelu ja käyttöönotto**. Tässä keramiikka-alan keskeisille toimijoille ja sidosryhmille suunnatussa ympäristössä voi keskustella tärkeimmistä arviointivaiheessa esille tulleista asioista, ja se toimii pysyvänä, yhteistyötä tiivistävänä foorumina.

Lisäksi hankkeessa hahmotellaan tapoja **suunnitella ja testata ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen opetussuunnitelmia**, joissa keskitytään työelämälähtöiseen oppimiseen ja pyritään hankkimaan poikkitieteellisiä taitoja ja ammattiosaamista koko alan arvoketjun parantamiseksi.

Kumppanuus on jatkuvaa ammatillisten opintojen ja työssäoppimisen varhaisvaiheista lähtien, ja hankkeessa tarkastellaan sekä **ammattillista peruskoulutusta että ammatillista jatkokoulutusta**.

Keramiikka-alan kasvu- ja kehitystarpeita käsitellään siis sekä lähivuosina alalle tulevien että alalla jo työskentelevien kannalta, ja alalle pyritään luomaan järjestelmällinen lähestymistapa, johon sisältyy työelämälähtöiseen oppimiseen perustuvia toimia ja jolla mahdollistetaan ja tuetaan keramiikka-alan yritysten toimintaa johdonmukaisesti. Päämääränä on suojella EU:n kulttuuriperintöä sekä vahvistaa ja uudistaa keramiikka-alan arvoa ottamalla käyttöön uusia oppimismalleja, perinteet ja innovaatiot yhdistäviä tuotantotapoja ja ammatillisen koulutuksen ja keramiikka-alan verkostoitumista edistäviä menettelytapoja. **Työelämälähtöinen oppiminen** on tehokas tapa tukea nuorten työllistymistä ja pätevoitymistä sekä yritysten henkilöstön kehittämistä, mutta sen koko potentiaalia ei ole vielä hyödynnetty Euroopassa.

Lisäksi hankkeen menetelmien avulla voidaan luoda työkaluja, joilla **eri sidosryhmät**, kuten päättäjät, ammatillisen koulutuksen tarjoajat, keramiikka-alan yritykset ja työmarkkinajärjestöt, voivat käydä **jatkuvaa vuoropuhelua** verkossa tai henkilökohtaisesti. Menetelmillä voidaan myös luoda **vaikutusten**

arviointi, jolla seurataan, millä tavoin ja missä määrin hankkeessa luotu malli on johdonmukaisesti tukenut ammatillista koulutusta ja keramiikka-alaa kasvu- ja laatutavoitteiden saavuttamisessa.

Hanketta toteuttaa kahdeksan yhteistyökumppania **kuudessa Euroopan maassa**: Italiassa, Espanjassa, Suomessa, Tšekissä, Puolassa ja Unkarissa.

CERASMUS+-hanke alkoi lokakuussa 2017 ja päättyi syyskuussa 2019.

2.1 Kumppanuudet

Hankkeeseen osallistuu kumppaneina useita ammatillisen koulutuksen koulutuspolitiikan, koulutuksen ja keramiikka-alan keskeisten toimijoiden edustajia sekä keramiikka-alan sidosryhmille projekteja ja palveluja kehittäviä organisaatioita.

- **TUCEP – Tiber Umbria Comett Education Programme – koordinaattori**
Perugia, Italia
- **Agrupacion Europea de Cooperacion Territorial Ciudades de la Ceramica**
Talavera de la Reina, Espanja
- **Escuela de Arte y Superior de Cerámica de Manises**
Manises, Espanja
- **Istituto Superiore Secondario "V. Calò"**
Grottaglie, Italia
- **Forssan ammatti-instituutti**
Forssa, Suomi
- **Masarykova střední škola Letovice, příspěvková organizace**
Letovice, Tšekki
- **Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Majora Henryka Sucharskiego w Bolesławcu**
Bolesławcu, Puola
- **Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek**
Kecskemét, Unkari

3.1 Keramiikka-ala Euroopassa

Monissa Euroopan maissa on pitkät käsityöperinteet ja vahva käsityökulttuuri. Käsityöala tukee omalta osaltaan maiden ainutlaatuisuutta ja kiinnostavuutta matkailijoiden kannalta. Lisäksi se vahvistaa paikallistaloutta tarjoamalla työpaikkoja sekä sosiaalista ja taloudellista vakautta.

Euroopan käsityösektori muodostuu 25,3 miljoonasta muualla kuin alkutuotannossa toimivasta yksityisyrityksestä, joista 99,8 % on käsityöalaisyrittäjiä ja pk-yrityksiä. Niiden palveluksessa työskentelee yli 66 % Euroopan työvoimasta eli noin 98 miljoonaa työntekijää. Käsityöalaisuuden osuus liikevaihdosta on 25–55 % ("The turnover of craft industry ranges from 25% to 55%"). Euroopassa pienyritykset ja käsityöalaisyrittäjät ovatkin merkittäviä työllistäjiä ja liikeideoiden kasvualustoja.

Keramiikka on yksi ihmisen vanhimmista taide- ja käsityömuodoista, ja vuosisatojen saatossa taiteellisten ja käsityötaitojen kehitys on aina ollut näkyvässä roolissa. Tekninen keramiikkaosaaminen on vähitellen levinnyt koko maailmaan, ja keramiikan erityisluonne laadukkaana taiteen ja käsityön yhtymäkohtana on säilynyt. Keramiikkaa valmistavat monet kulttuuri- ja käsityöammattilaiset työksensä mutta myös lukuisat harrastelijat omaksi ilokseen.

Keramiikassa taide ja käsityö linkittyvät tiiviisti yhteen, ja keraamisista taideteoksista tulee usein käyttöesineitä, kalusteita, veistoksia ja sisustusesineitä, joita arvostavat monet erilaiset kohderyhmät. Keramiikkatuotanto on myös kehittynyt suurin harppauksin tietyillä "keraamisen identiteetin" alueilla, ja on syntynyt taiteilijoiden, käsityöläisten, yhdistysten, taidekoulujen ja museoiden keskittymiä.

Nykyään kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja rakennetaan ja vahvistetaan kulttuurisen, tuotannollisen, koulutuksellisen ja institutionaalisen yhteistyön pohjalta. Toimijoiden välisten yhteyksien ja yhteistyömahdollisuuksien kehittämisen lisäksi järjestetään ja tuetaan tapahtumia, kuten festivaaleja, markkinoita, työpajoja, symposiumeja, näyttelyjä ja palkintotilaisuuksia.

Vahvuuksistaan huolimatta koko käsityöala, keramiikka-ala mukaan luettuna, on joutunut kohtaamaan monenlaisia ongelmia, joita ovat muun muassa halvempien tuotteiden aiheuttama kova globaali kilpailu, osaamisen ja perinteiden katoaminen, markkinoille pääsemisen ongelmat, asiakkaiden aiempaa laimeampi kiinnostus perinteisiin käsityötuotteisiin sekä varojen ja taloudellisen kapasiteetin puute. Ongelmien taustalla on se, että alalla toimii pääasiassa mikroyrittäjiä, itsenäisiä ammatinharjoittajia tai harrastuksesta alkunsa saaneita yrityksiä.

Keramiikka-alan onkin siis vastattava uusiin haasteisiin päivittämällä alan toimijoiden taitoja ja osaamista tuotantoympäristön todellisten tarpeiden mukaan. Eurooppalaisesta näkökulmasta työelämälähtöisellä oppimisella voidaan parantaa sekä yksilöiden työllistyvyyttä että keramiikka-alan taloudellista kilpailukykyä. Osana Bruggen julkilausumaa (ammatillista koulutusta koskevaa

eurooppalaista yhteistyösuunnitelmaa) jäsenvaltiot ja työmarkkinajärjestöt ovat jo sitoutuneet tavoitteeseen sisällyttää työelämälähtöistä oppimista kaikkiin ammatillisen peruskoulutuksen kursseihin. Tätä taustaa vasten on erittäin tärkeää toisaalta suojella EU:n kulttuuriperintöä ja toisaalta vahvistaa ja uudistaa keramiikka-alan arvoa ottamalla käyttöön uusia työelämälähtöisen oppimisen malleja, perinteet ja innovaatiot yhdistäviä tuotantotapoja ja ammatillisen koulutuksen ja keramiikka-alan verkostoitumista edistäviä menettelytapoja.

4.1 CERASMUS+-tarvearvio

Hankkeen ensimmäisenä vaiheena hankekumppanit tekivät alustavan **kenttäanalyysin**. Siinä keramiikka-alan keskeiset toimijat ja sidosryhmät pohtivat osaamistarpeita, joiden avulla pyritään varmistamaan alan kehittyminen verkostoitumisen, aineettoman perinnön suojelun ja innovoinnin avulla. Kenttäanalyysi toteutettiin keramiikka-alan keskeisten toimijoiden ja sidosryhmien keskuudessa tehtynä kyselynä.

Tätä varten kehitettiin kyselylomake, joka lähetettiin noin 50:lle keramiikka-alan keskeisten toimijoiden ja hankkeen sidosryhmien edustajalle kussakin hankkeen osallistujamaassa. Kyselylomakkeen rakenne laadittiin ottamalla alustavasti yhteyttä sidosryhmiin ja keräämällä tietoa keramiikka-alan osaamistarpeista.

Lomakkeella pyrittiin selvittämään keramiikka-alan ammattilaisten tarvitsemia taitoja, ja siinä oli kuusi osiota:

- yleistiedot, joilla määritettiin vastaajan profiili
- ammatilliset taidot eli taidot, joita vaaditaan keramiikka-alalla toimimiseen
- taiteelliset taidot ja käsityötaidot eli taidot, jotka liittyvät keramiikkaan taiteena sekä keramiikan historiaan ja perinteisiin
- käytännön taidot eli taidot, jotka liittyvät ammattimaiseen toimintaan keramiikka-alalla
- poikkitieteelliset taidot eli erilaiset moni- ja poikkitieteelliset taidot

johtamistaidot eli taidot, joita tarvitaan erityisesti johtajan tai esimiehen roolissa.

Kukin osio kattaa tietyn taitoryhmän, jonka avulla voidaan määrittää profiili jokaisesta haastateltavien arvostamasta taidosta.

Kyselyssä käytetty lomake on **liitteessä 01**.

Kohderyhmät tavoitettiin kumppanuusorganisaatioiden (kansallisten ja eurooppalaisten verkostojen) suorien yhteydenottojen kautta ja verkostoitumalla kumppanuushankkeen kanssa yhteistyötä tekevien alan yhdistysten ja sidosryhmäorganisaatioiden kanssa.

Vastausten keräämisen jälkeen hankekumppanit järjestelivät tiedot **kansallisiksi raporteiksi**, joissa esitetään analyysin tulokset maittain (**liitteet 05–10**). Tämän jälkeen kansalliset raportit analysoitiin, ja kerättyjen tietojen pohjalta laadittiin tämä **kansainvälinen raportti**, jossa on keramiikka-alan koulutustarpeiden arvioinnin tulokset koko Euroopan tasolla.

Näiden tietojen perusteella kumppanuushanke laatii marraskuussa 2018 **mallin, johon sisältyy työelämälähtöistä oppimista korostavia ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen opetussuunnitelmia ja koulutusmateriaaleja**. Tavoitteena on antaa keramiikka-alan ammattilaisille mahdollisuus hankkia poikkitieteellistä ja ammatillista osaamista alan arvoketjun parantamiseksi, urbaaniin ympäristöön sopivien arvon tuottamisen mallien ja keinojen kehittämiseksi ja yritysten perustamisen tukemiseksi.

2. Yleistiedot

Osallistuminen

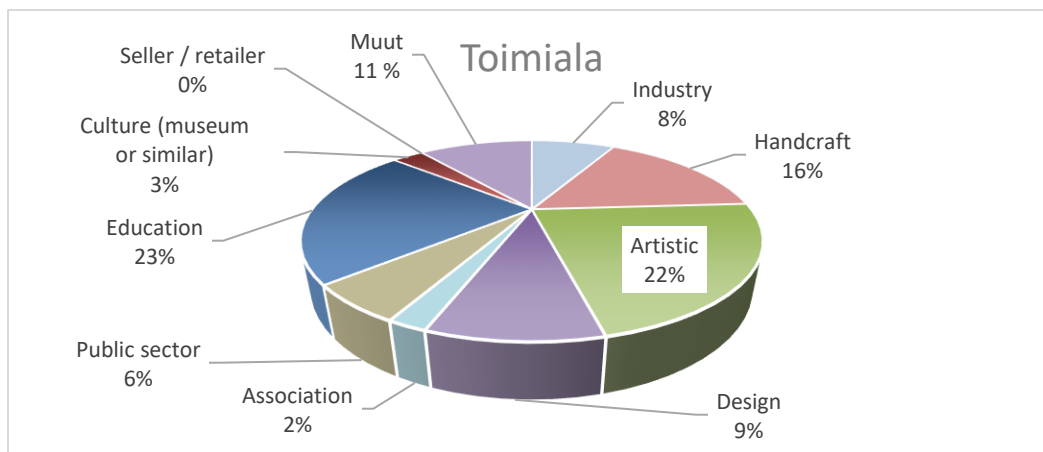
Vastaajia oli yhteensä 301, ja heidän maakohtainen jakaumansa näkyy seuraavassa taulukossa.

MAA	Vastausten lukumäärä
Espanja	67
Italia	57
Suomi	37
Tšekki	57
Unkari	45
Puola	23
Muut	15

Maakohtaisia lisätietoja on kunkin maan kansallisessa raportissa.

Osallistuminen toimialoittain

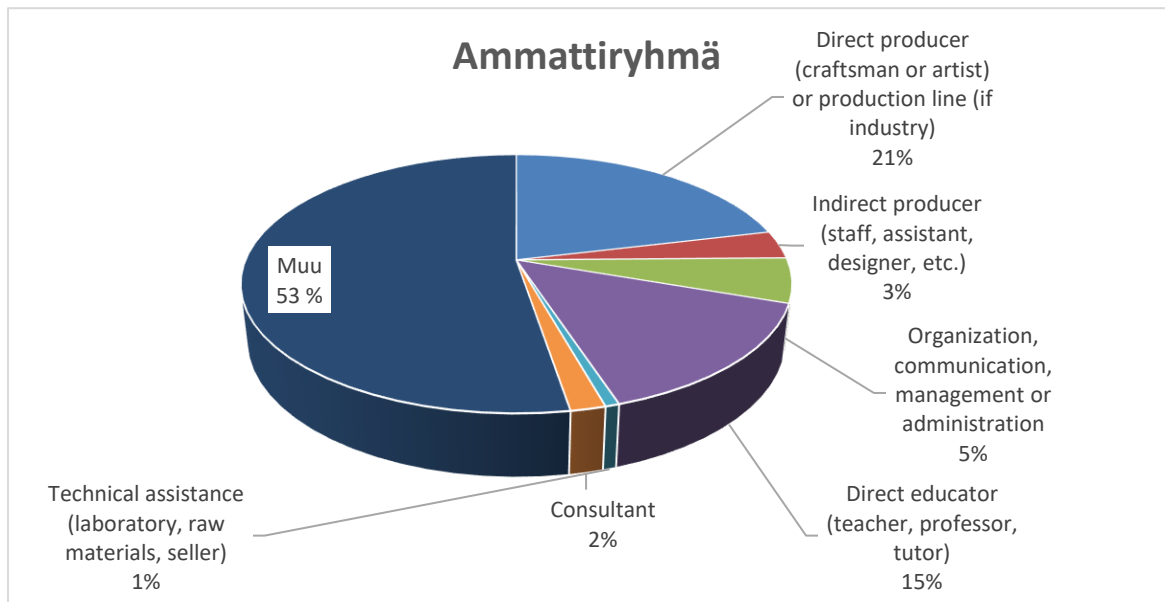
Tietoja osallistumisesta toimialoittain on seuraavassa diagrammissa. Yli puolet kyselyyn osallistujista oli koulutus-, taide- ja käsityöalan organisaatioista. Muut osallistujat jakautuivat muiden toimialojen kesken. Joillakin kohdetoimialoilla, kuten teollisuudessa ja kulttuurialalla, osallistujien määrä jäi vähäiseksi. On otettava huomioon, että eri maissa osallistujaprofiilit olivat hyvin erilaisia: joissakin maissa, kuten Suomessa tai Tšekissä, kyselyyn osallistui enemmän koulutusorganisaatioiden edustajia, kun taas Italiassa tai Unkarissa taide- ja käsityöorganisaatiot olivat kyselyssä vahvasti edustettuina.



Toimiala/maa	Espanja	Tšekki	Suomi	Unkari	Italia	Puola	Muut
Teollisuus	5	10	0	0	0	7	0
Käsityö	11	9	6	3	14	0	2
Taide	7	8	15	19	8	0	5
Suunnittelu	8	0	0	16	2	0	0
Järjestötoiminta	4	0	0	0	2	0	0
Julkinen sektori	5	1	0	0	8	2	0
Koulutus	16	22	9	7	10	0	8
Kulttuuri (museo tai vastaava)	5	0	0	0	3	0	0
Myynti/jälleenmyynti	0	0	0	0	0	0	0
Muut	7	7	7	0	10	14	0

Ammattiryhmäksi yli puolet vastaajista valitsi vaihtoehdon ”Muut” ja tarkensi viiteammattiryhmän.

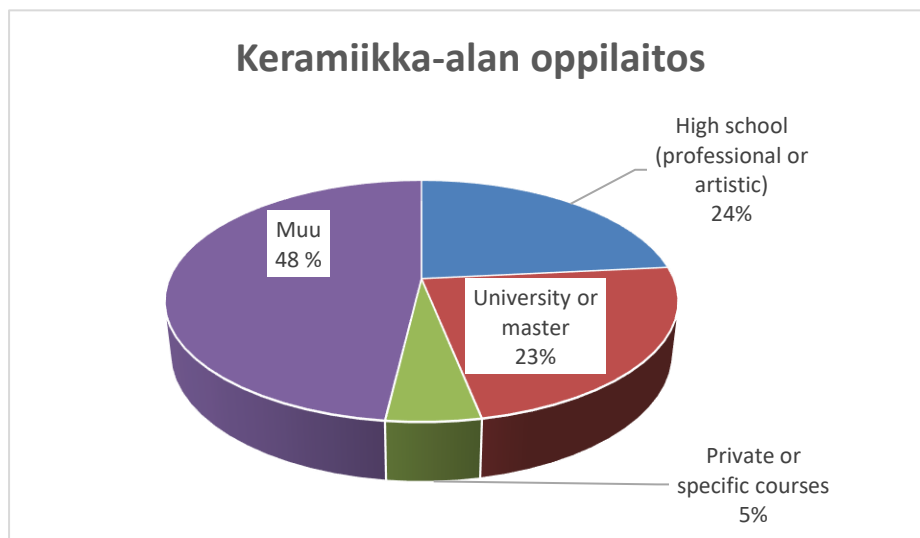
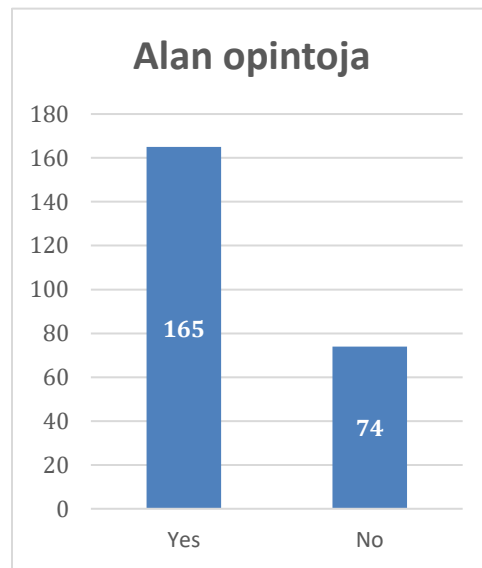
Muista vastaajista suurin osa valitsi vaihtoehdon ”Koulutus” (mikä onkin loogista, koska monet vastaajista olivat koulutusalaalta) tai käsityö- ja taidealaan liittyvän vaihtoehdon ”Suora valmistaminen”. Jakauma näkyy seuraavassa diagrammissa.



Osallistuminen koulutustasoin

Tietoja osallistumisesta koulutustasoittain on seuraavassa diagrammissa.

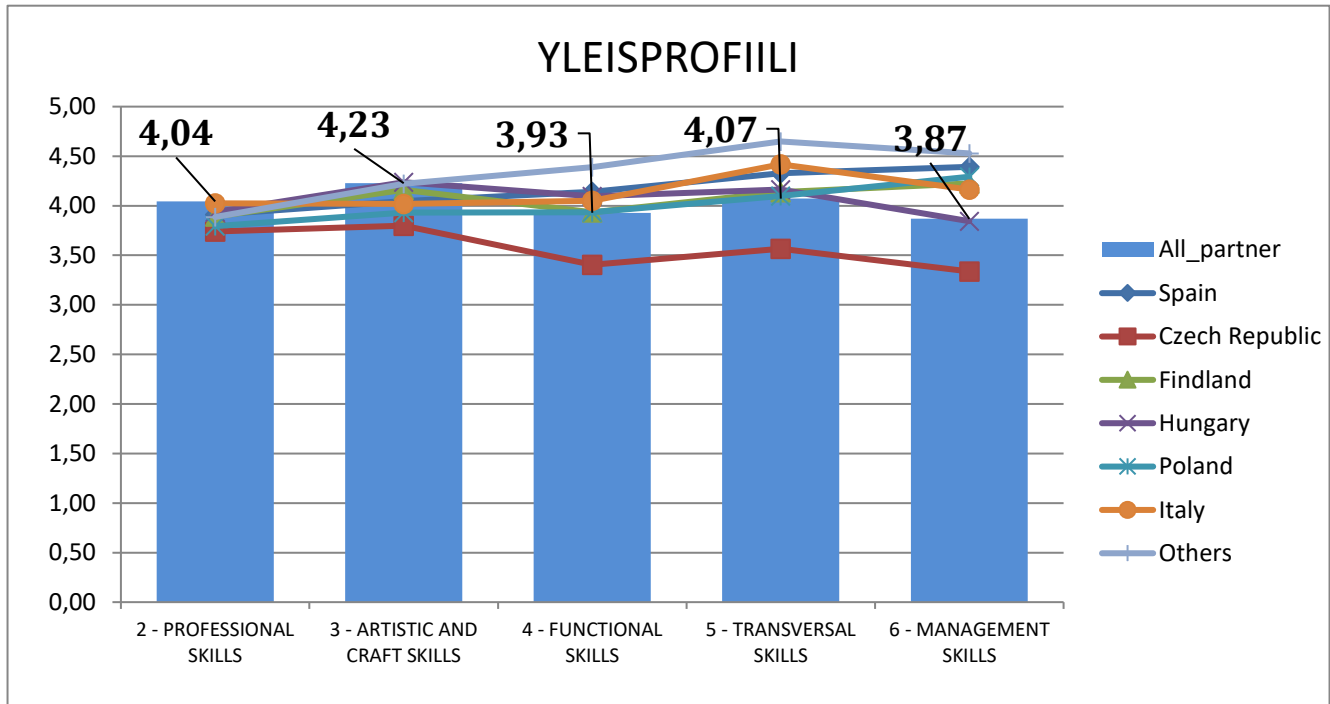
Tuloksista näkyy, että suurin osa vastaajista (noin kaksi kolmasosaa) on suorittanut keramiikka-alan opintoja. Koulutuksen tyyppiä kuvaava diagrammi paljastaa mielenkiintoisen seikan: suurin osa opinnoista on epämuodollista koulutusta.



Tämä nostaa esille tarpeen sisällyttää alan opinnot muodollisen koulutuksen piiriin.

3. Keskeiset tulokset

Yleisprofiili

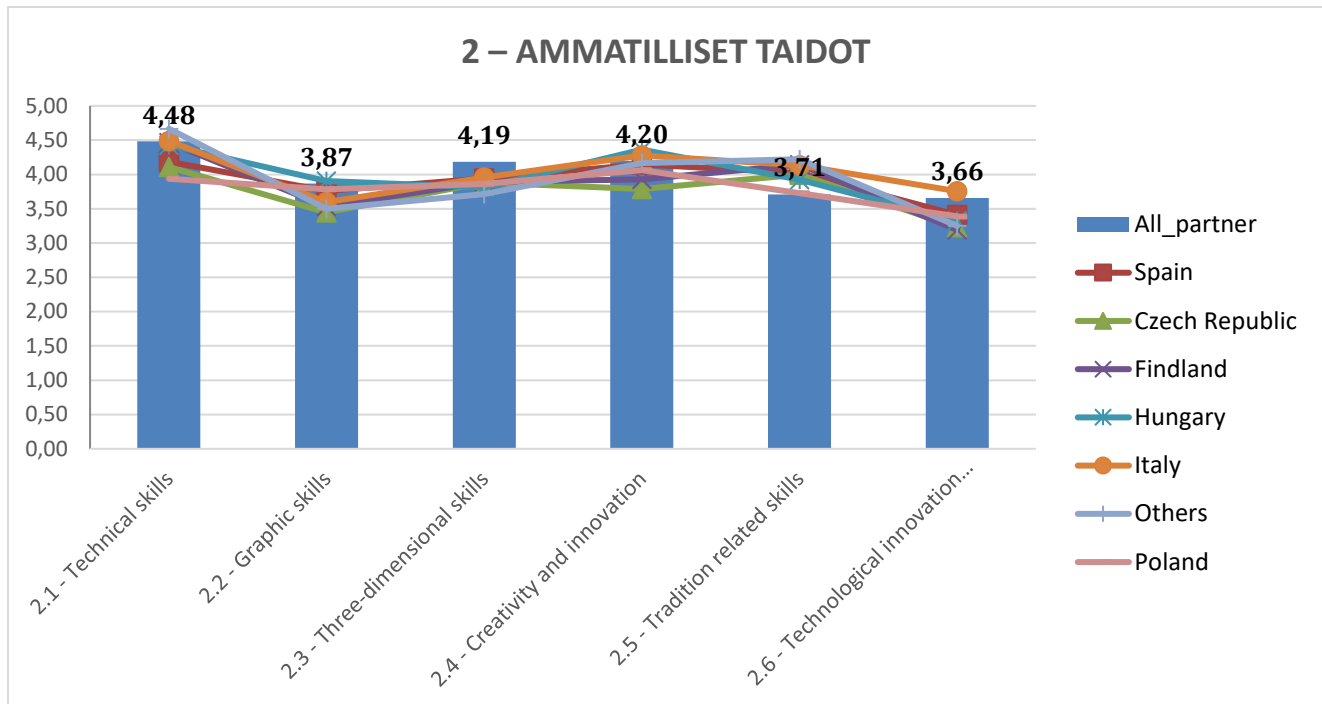


Tulokset osoittavat, että kaikki taitoryhmät on arvioitu korkealle (alin pistemäärä on 3,87) ja että arvostetuin ryhmä on ”Taiteelliset taidot ja käsityötaidot”. Tämä vahvistaa, että taidot ja osaaminen, jotka kumppanuushankkeessa valittiin kyselylomakkeeseen, vastaavat hyvin keramiikka-alan sidosryhmien ja keskeisten toimijoiden tavoittelemaa ammattilaisprofiilia.

Maittain tarkasteltuna voidaan havaita, että Tšekin pistemäärät ovat muita maita alempia etenkin muissa kuin alakohtaisissa taidoissa. Tämä saattaa johtua siitä, että Tšekissä kyselyyn osallistui paljon opiskelijoita, joilla on vain vähän kokemusta tuotantotehtävistä.

Toisaalta muissa kuin kumppanimaissa (diagrammin ryhmä ”Muut”) tilanne oli päinvastainen: ne arvostavat johtamistaitoja ja poikkitieteellisiä taitoja muita enemmän.

Ammatilliset taidot



Edellä olevassa kaaviossa näkyy ammatillisten taitojen arviointi: osallistujat arvostavat eniten teknisiä taitoja ja sen jälkeen kolmiulotteisia taitoja ja luovuutta ja innovaatiota.

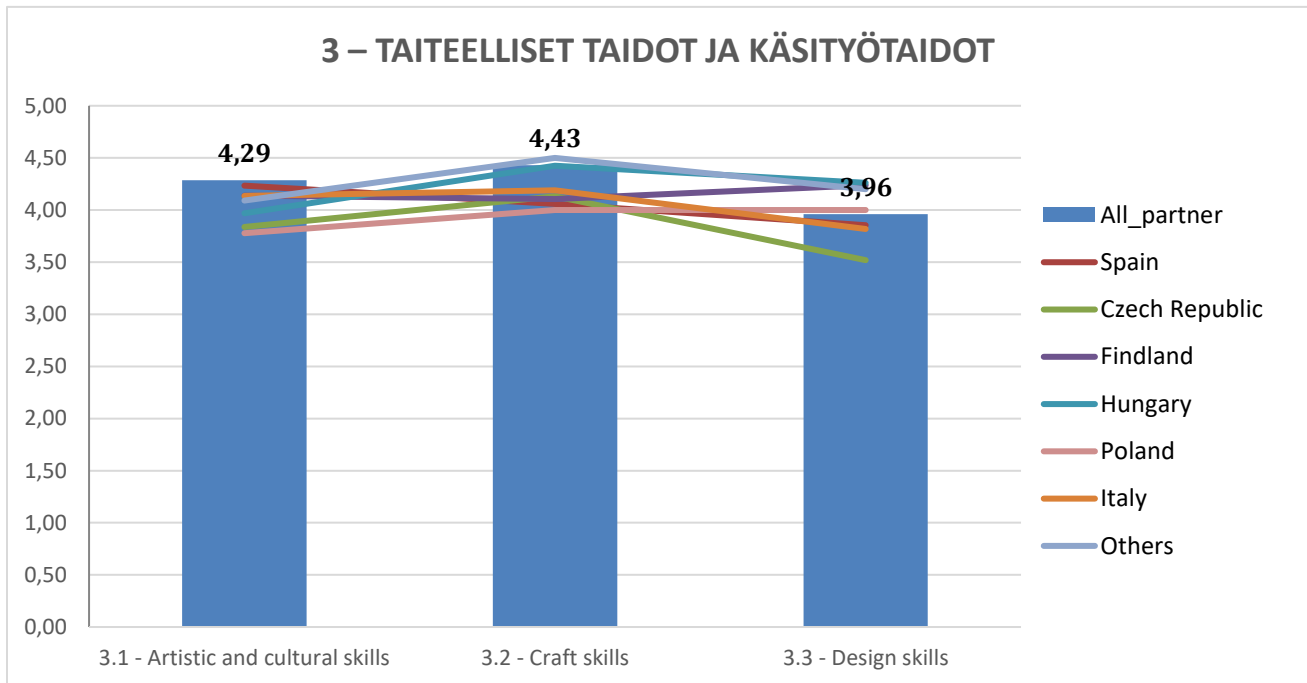
Tulokset kuvastavat erittäin osaavaa ammattilaista (kaikkien taitojen pistemäärä on korkea), joka pystyy suunnittelemaan ja valmistamaan laadukkaita tuotteita sekä ratkomaan ongelmia ja haasteita luovasti ja innovatiivisesti.

Taitoprofiili on hyvin samantyyppinen kaikissa maissa.

Taiteelliset taidot ja käsityötaidot

Kaikille tämän taitoryhmän taidoille on annettu korkeita pistemääriä, mutta suunnittelutaitojen pistemäärä on muita alempi. Tämä osoittaa, että taiteellisten tuotteiden luominen katsotaan tärkeämmäksi kuin käytettävyys.

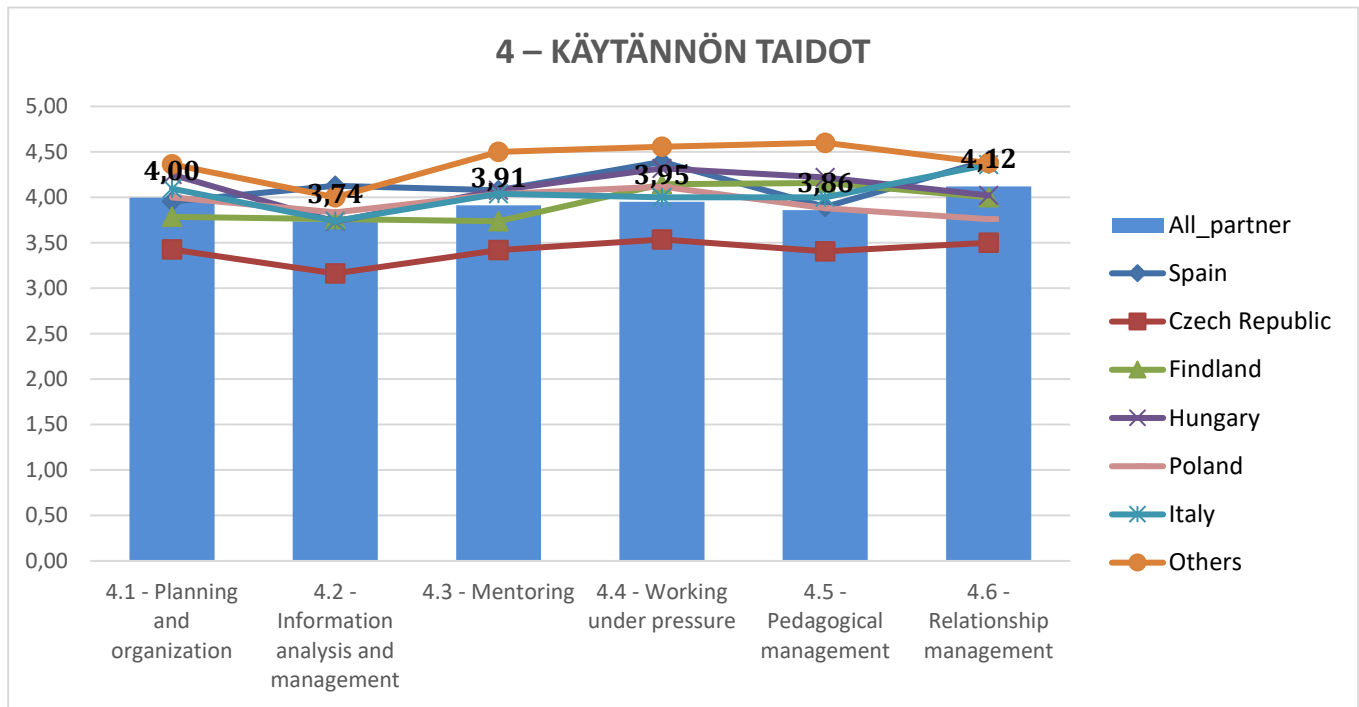
Ryhmässä näkyvät maiden väliset erot liittyvät erilaisiin osallistujaprofiileihin.



Käsityöläisyyden näkökulmasta taiteellisia taitoja arvostetaan enemmän kuin toimivuutta (suunnittelua) tai eri tekniikoiden hallintaa.

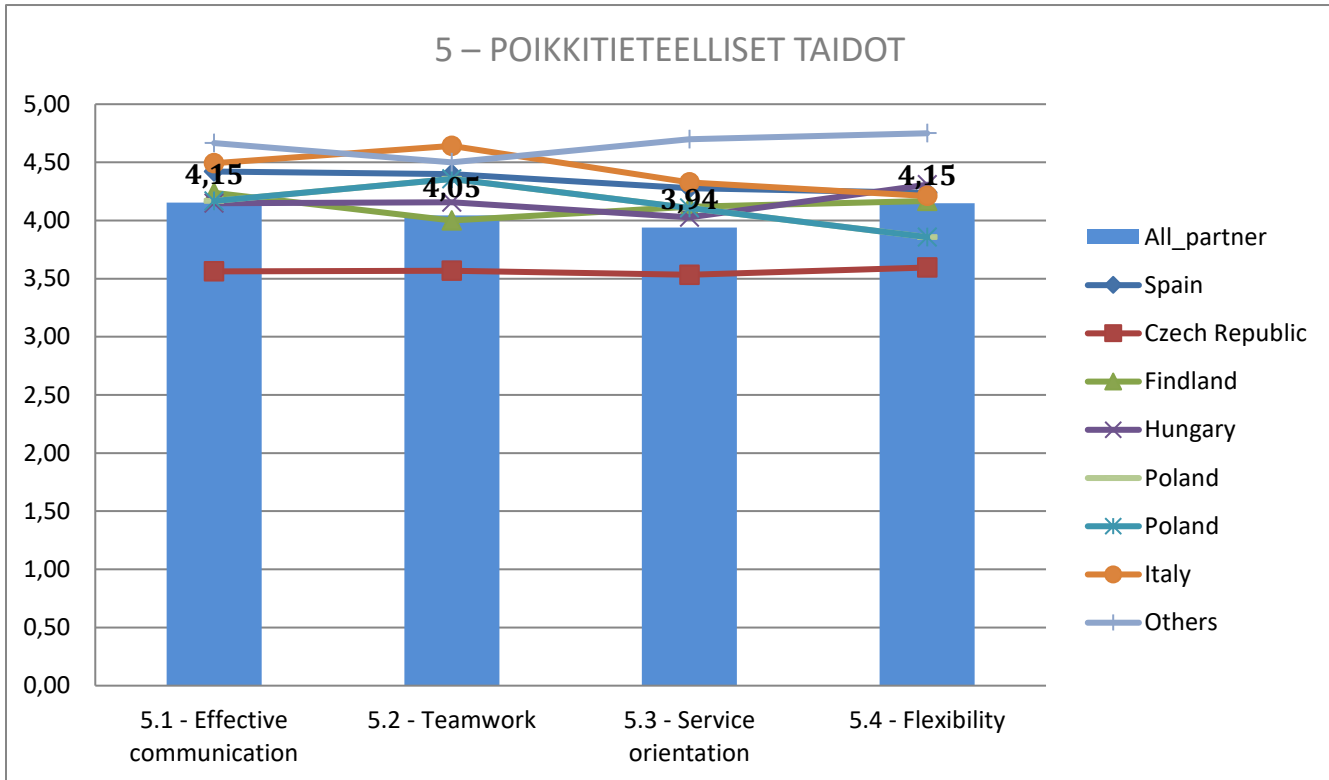
Kuten **liitteestä O2** näkyy, tämän taitoryhmän tuloksissa on merkittäviä eroja eri toimialojen välillä. Erot korostuvat entisestään, jos otetaan huomioon eri maiden erilaiset osallistujaprofiilit.

Käytännön taidot



Käytännön taitoja pidetään erittäin tärkeinä. On syytä huomata, että Tšekin arviointipistemäärät ovat alempia kuin muiden osallistujamaiden ja että suhteiden hallintaa arvostetaan eniten Espanjassa ja ryhmässä ”Muut”.

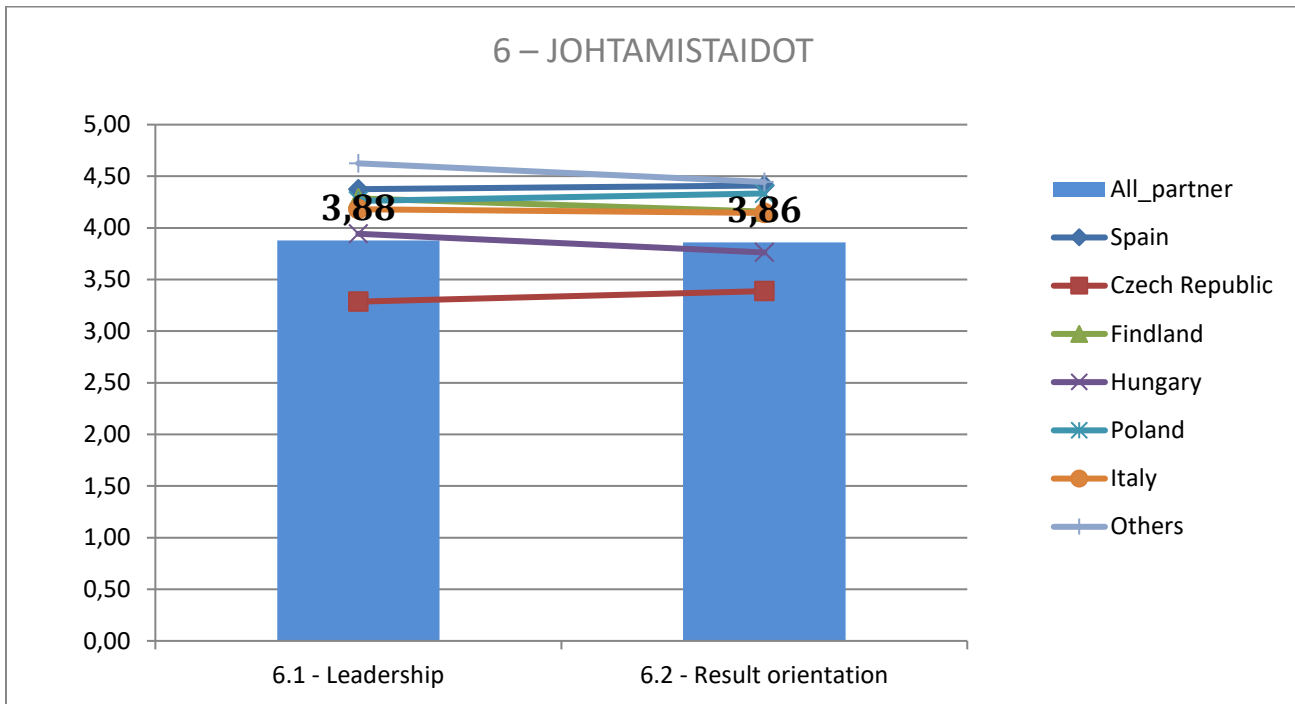
Poikkitieteelliset taidot



Kaikille poikkitieteellisille taidoille on annettu korkeita pistemääriä, kuten yleisprofiilista jo näkyikin. Arvioinnissa korostui jälleen kyky ylläpitää aktiivista liiketoimintaa eli toimittaja- ja asiakassuhteiden hoitamisen tärkeys ja yhteistyön, etenkin kommunikoinnin ja tiimityön, merkitys yrityksen menestyksen kannalta.

Kuten liitteestä 02 näkyy, alalla arvostetaan etenkin tiimityötä.

Johtamistaidot



Johtamistaitoja arvostetaan erittäin paljon kaikissa maissa Tšekkiä ja Unkaria lukuun ottamatta. Tämä ero saattaa liittyä erilaisiin osallistujaprofiileihin: osallistujien joukossa oli enemmän käsityöläisiä ja taiteilijoita Unkarissa ja enemmän koulutusalan edustajia Tšekissä.

4. Keskeiset koulutustarpeet

Liitteen 03 taulukossa näkyvät taidot, joiden keskimääräinen pistemäärä on yli 4 (korostettu punaisella) ja jotka siis katsotaan tärkeiksi ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien jatkokehittämisessä. Taulukossa näkyy punaisella kunkin toimialan kymmenen arvostetuinta taitoa.

Taulukon tietoja analysoimalla voidaan havaita, että

- kaikki **tekniset taidot** ja **paineen alla työskentelyyn liittyvät taidot** sisältyvät niiden taitojen ryhmään, joiden pistemäärä on yli 4
- kyseiseen ryhmään ei sisälly teknologisiin innovaatioihin liittyviä taitoja, pedagogiseen hallintaan liittyviä taitoja tai tiedon analysointia ja hallintaa.

Yleinen yhteenveto kymmenestä arvostetuimmasta taidosta:

Numero	Viite	Taidon kuvaus	Keskimääräinen pistemäärä
1	10g	g. Keramiikan polttaminen kunkin hankkeen teknisten ja materiaalien vaatimusten mukaisesti.	4,37
2	24b	b. Työvälineiden käyttötaito (dreija, leikkauslanka, savipuristin jne.).	4,35
3	24a	a. Kädentaidot ja veistotaidot.	4,33
4	41c	c. Vastuun ottaminen vastaanotettujen velvoitteiden täyttämiseksi.	4,30
5	10a	a. Tilaajan vaatimusten tulkitseminen. Tilatun tuotteen toteuttamiseen sopivimpien ja käytännöllisimpien prosessien ja menettelytapojen valinta.	4,29
6	24e	e. Kokemus laboratorioissa ja työpajoissa työskentelystä.	4,29
7	10b	b. Hankkeeseen tai työtehtävään sopivan formaatin, käyttötarkoituksen, teknisten ja materiaalien ohjeiden määrittely.	4,26
8	50d	d. Virheiden ja epäonnistumisten tunnistaminen ja niistä oppiminen.	4,26
9	10c	c. Massojen, emalien ja keraamisten värien koostumuksen suunnittelu ja hankkeen valmistelu, laadullisten ja määrällisten ohjeiden mukaisesti.	4,23
10	16a	a. Osallistuminen ideoiden ja käytännössä toimiviksi todettujen toimintamallien sekä saatujen tutkimustulosten jakamiseen ja kehittämiseen.	4,18

Näistä kymmenestä arvostetuimmasta taidosta neljä kuuluu **teknisten taitojen ryhmään** (ryhmä 10) ja kolme käsityötaitojen ryhmään. Tulosten valossa alalla on tarvetta erittäin päteville ammattilaisille, joilla on tuotannon vaatimusten täyttämiseen liittyvää kokemusta ja asiantuntemusta.

4.1 Keskeiset koulutustarpeet toimialoittain

Toimialakohtaisissa tuloksissa näkyy erittäin huomattavia eroja yleisiin tuloksiin verrattuna:

- **tekniisiä taitoja** on arvioitu eri tavalla, ja vain osa niistä on katsottu tärkeiksi (pistemäärä on yli 4)
- lähes mitään **käsityötaitoja tai kulttuurisia taitoja** ei sisälly niiden taitojen ryhmään, joiden pistemäärä on yli 4
- **tiimityötaidot** ovat yksi arvostetuimmista ryhmistä.

Nämä erot osoittavat, että teollisuudessa ei kiinnosta niinkään ammattilaisen toiminta vaan toiminnan lopputulos.

Taide- ja suunnittelualoilla painotetaan **luovuuteen ja innovaatioon liittyviä taitoja**: kaikkien näiden taitojen pistemäärä on yli 4.

Järjestötoiminnassa ja julkisella sektorilla arvostetaan käytännön taitoja eniten, etenkin suunnittelua ja järjestelmällisyyttä sekä tiedon analysointia. Lisäksi **julkisella sektorilla** arvostetaan opettamiseen liittyviä taitoja, kuten mentorointia ja suhteiden hallintaa.

Koulutuslalla korostetaan taiteellisia taitoja ja käsityötaitoja mahdollisesti sen takia, että suurin osa osallistujista oli taidealan oppilaitoksista.

Kulttuurialalla kaikki **poikkitieteelliset ja johtamistaidot** on arvioitu erittäin olennaisiksi.

4.2 Keskeiset koulutustarpeet maittain

Liitteen 04 taulukossa näkyvät parhaimman pistemäärän saaneet taidot maittain (merkittynä samalla tavalla kuin edellä). Tulosten perusteella voidaan tehdä joitakin huomioita keskeisistä koulutustarpeista.

Kaikissa maissa Tšekkiä ja Puolaa lukuun ottamatta kaikki **tekniiset taidot** ja suurin osa **taiteellisista taidoista ja käsityötaidoista** sisältyvät niiden taitojen ryhmään, joiden pistemäärä on yli 4. Useimmissa maissa kymmenen arvostetuimman taidon joukossa on taiteellisia taitoja ja käsityötaitoja. Näin on varsinkin maissa, joissa kyselyyn osallistui paljon taide- ja käsityöalan toimijoita (esimerkiksi Unkarissa ja Italiassa).

Graafisten taitojen saama pistemäärä on alhainen kaikissa maissa.

Käytännön taidoista tiedon analysointia pidetään joka maassa vähemmän tärkeänä. Toisaalta **paineen alla työskentelyyn** liittyvät taidot on arvioitu erittäin olennaisiksi kaikissa maissa Tšekkiä ja Suomea lukuun ottamatta. Unkarissa ja Espanjassa osa kymmenestä arvostetuimmasta taidosta kuuluu



tähän

ryhmään.

Mentorointi on yksi kymmenestä arvostetuimmasta taidosta ryhmässä "Muut".

Poikkitieteelliset taidot ovat erittäin tärkeitä Espanjassa, Italiassa ja ryhmässä "Muut" – osa niistä on kymmenen arvostetuimman taidon joukossa.

Etenkin **tiimityötä** pidetään erittäin tärkeänä kaikissa maissa.

Espanja ja ryhmä "Muut" arvioivat kaikki johtamistaidot erittäin tärkeiksi. **Tulossuuntautuneisuus** on olennainen taito kaikissa maissa Tšekkiä lukuun ottamatta.

5. Johtopäätökset

Yhteenvetona voidaan todeta, että ne taidot, jotka hankekumppanit arvioivat merkittäviksi kartoittaessaan taitoja kyselylomakkeen valmistelun yhteydessä, vaikuttavat vastaavan hyvin keramiikka-alan yleisiä tarpeita.

Tulokset kuvastavat **erittäin pätevää ammattilaista**, jolta odotetaan erittäin vahvaa ammattitaitoa mutta myös hyviä muita kuin alakohtaisia taitoja (käytännön taitoja, poikkitieteellisiä taitoja ja johtamistaitoja).

Ammatillisten taitojen osalta on huomionarvoista, miten tärkeänä pidetään **kykyä määritellä asiakkaan haluama tuote**. Tämä taito sai korkean pistemäärän kaikilla toimialoilla ja kaikissa maissa. Kaikki **laadukkaan tuotteen valmistamiseen** liittyvät taidot tulisi tietenkin sisällyttää koulutussuunnitelmaan. Lisäksi on syytä huomata, miten tärkeänä **ongelmien luovaa ratkaisemista** pidetään.

Arvostettavat käytännön taidot vaihtelevat toimialan mukaan. Kaikki toimialat ovat samaa mieltä **velvoitteiden täyttämisen** tärkeydestä. Koulutus-, taide- ja käsityöaloilla **järjestelmällisyyttä, suunnittelua ja tiimityötä** ei pidetä yhtä tärkeinä kuin muilla toimialoilla, joilla liiketoiminnan hallintaa pidetään erittäin tärkeänä.

Poikkitieteellisiä taitoja ja johtamistaitoja, etenkin **tiimityötä** ja **palvelusuuntautuneisuutta**, arvostetaan kaikilla toimialoilla, mikä vahvistaa jo ammatillisten taitojen yhteydessä havaittua asiakkaan odotusten täyttämisen merkitystä.

Näiden johtopäätösten voi katsoa koskevan kaikkia maita, ja suurin osa eroista johtuu pääasiassa vastaajien erilaisista toimialajakaumista.

Liite 01 – Kyselylomake

Liite 02 – Kyselyn vastaustaulukko

Liite 03 – Yhteenveto parhaimman pistemäärän saaneista taidoista toimialoittain

Liite 04 – Yhteenveto parhaimman pistemäärän saaneista taidoista maittain

Liitteet 05–10 – Kansalliset raportit



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union





Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

